

LO SOMATENENT

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Diumenge 5 d' Abril de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4538

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. 4-
Extranjer y Ultramar. 8-
Anuncio, a preus convencionales

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companya.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, bianca-la de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companya.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emul-sions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Le-niz, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo legitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

FABRICA DE FIDEUS Y PASTAS FINAS PERA SOPA

DE JOAN SANJUÁN
(Antiga casa VOLTÉS)

PLASSA DEL CASTELL Y CARRER DE LA MAR, 7.—REUS
SE RECOMANA SE PROVIN LAS PASTAS D'AQUESTA CASA

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista

Practica totas las operacions de la boca: avulsions, ablasions, resecions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemes. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

ULTIMAS NOVETATS LITERARIAS!!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENÇ," A 50 CENTIMS VOLUM

Obras de Guimerá, Rasiñol, Oller, Verdagner, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demás autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Manecí, Sopena, Lesca-mo, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y d' més que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÀ

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

FERIDA MORTAL

Si alguna cosa faltava pera demostració de que las hosts silvelinas s' están disolguent a correcuyta, aquí tenim que completa la prova y fet d' en Villaverde.

Era de suposar, y ho confirma sa carta a n' en Silvela, que cuan acptá la cartera d' Hisenda exposá al President del Consell sos punts de vista respecte a la marxa financiera de la nova situació política. Y ben esbrinat, ni aixó calia, donchs ben sabut era que el gran recurs del marqués de Pozo Rubio, lo que l' havia constituit en home célebre consistia en sa resolució obstinada, inquebrantable de presentar a las Cambras los pressupostos nivellats.

Cap dels consellers de la Corona ho ignora, y darrerament s' havia encarregat aquesta premsa de recordarlo an aquells companys d' en Villaverde que poguessin haverho oblidat.

Ha sigut tot en va. Los ministros en sa majoria mostrárense resoltos a aumentar partidas de gastos, no totas sense solta per cert, desententense del veto del d' Hisenda. Aquest no volgué tranzigir y presentá la dimissió que no trigá gayre a ser acceptada.

Sembla que el fet s' explica a si mateix.

Gal, dihen los qui poden estar ben enterats; lo pot de la confitura es un altre. L'ex-cés de las despesas lo sufragavan en part per complert los "Superavits, del exercici passat y del corrent. Y en cas contrari, no es en Villaverde home que s' ofegui ab poca aygua y gens li hauria costat inventar un nou impost pera fer capicúa.

Diu en la famosa carta que ell no rebutjaria las novas consignacions si fossen meditadas, però que no tenen cap ni pena, y no las pot admetre. Res; combinacions adoptadas pera caure en bona "postura, com dihen los d' aquí. Tot aixó ha passat cinquanta mil vegadas, y parlant, parlant la gent s' ha entés. Los uns han afuixat un xich, l' altre també y uns cuants dias han sigut prou per ligar caps.

Lo mateix hauria succehit ara, diguin lo que vulguin, si no hagués sigut una causa diferenta, y molt més fonda, la del saltabair que significa la sortida del gran amic del de la Daga. Aquesta causa no volen que sa sápigas del govern, mes l' afany es inútil, porque el pays fa temps que está enterat y la premsa desde el primer dia del actual gubinet senyals aquella causa.

Costat per costat hi havia prop del florentí dos homes incompatibles, en Maurs un d'ells, l' altre el que ha marxat. Un d'ells havia de cedir lo pas al quin li feya nos; y aixis com l' altre cop d' administració silvelina, los darrers elements entrats en la "confianza" del "aliviador, perderen la partida, s' han girat ara las taulas, y ha pogut repetir en Villaverde alló tan sabut de hosts cindran que de casa ns treuran.

Si en Maurs y niágué més que un Maurs, ha ocasionat la violenta sortida del marqués, y ell es qui produeix la maror regnant en lo camp conservador. Sembla que no fassi res; totthom troxa que, per haver predicat la revolució desde dalt, lo mallorquí no s' bellega. Jo crech que ha volgut comensar la revolució

matant un partit, y sospito qu' aquesta primera part la resoldría depressa si no 'l deturan tot seguit.

Y sino, contemplém lo cuadro que ofereix avuy la situació política. Lo ministre dissident reb cartas, targetas y telegramas a desdir dels qui podriam titular conservadors ortodoxos. Los ministres d' Instrucció Pública y Agricultura respiran fort com si 'ls hi haguessin tret un pés de sobre, y parlan d' augmentar més llurs pressuposts. Lo de Marina, company d' en Maura en la Lliga marítima, lo veu ab bons ulls refermar-se en lo poder, y en Linares que "per casualitat, estigué malalt fins que marxà en Villaverde, ben clar demostra que farà de las sevas.

Y en Silvela y 'n Dato; qué hi diuen ab aixó?

En Silvela fa'l paper de "jo no hi era". En Dato, johl!, lo pobre Dato s' ha envellit molt d' un temps ensá, y sens dubte pera distreure 's y agafar gana, sovint va a peu desde 'l 83 del carrer d' Alcalá al casal de Gracia y Justicia del carrer de San Bernardo. La tirada es llarga, y 's presta a fer grans meditacions.

Lo ministre amich de Reus y Barcelona encara té aquell expressiu somriure, y aquells nlllets que parlan. Pero no va de bon tros tan drét com cuan visitá la nostra terra. Aquests dies plouhen demunt d' ells los disgustos y la sortida del company d' Hisenda y las floretas que 's catalans li tiran per lo dels notaris 'l estan trayent del test.

Ab las floretas ja hi comptava, y no deixan de darli prestigi devant de certa gent; pero la retirada d' en Fernandez..., dich, d' en Villaverde, li ha fet posar carn de gallina.

Jo no sé si durará gayre al ministeri. N' hi han que diuen que si encara hi es, ho fa pera seguir los passos del baler per encàrrech de don Raynundo, y pera veure de ferli la traveta si 's presenta l' ocasió are mateix sembla que s' en presenta una, y qui sab si 's trovará 'l medi de revenjar als candidats conservadors, venuts avans d' hora y postergats pels factors nous de la política imperant.

Vull referirme, parlant d' aixó, al recent conflicte barceloní, a la dimissió, ja admesa, del governador senyor Espinosa, persona molt ben mirada, com sab tothom, en *elevadas esperas*, y, al qual han posat, en un verdader compromís l' energia del Ajuntamen de Barcelona, y l' entossudiment, no sostingut, a darrera hora, del ministre de la Governació. Vens aquí un clau ficat en la mortal ferida del partit conservador, clau que li costará d' arrencarse, perque en una ó altra forma es lògich qu' entri més y més cada dia. Estém veuent ja 'l martell que, si las apariencias no menteixen, ha d' enfondir aquest y altres claus y rematar l' efecte de la grossa ferida.

Las elecciones, si, las properas elecciones son aquest martell. Ho han vist los qui segueixen al amo desde Badajoz, y han donat y donan lo crit esgarrifós d' alarma. Fins aquí ha callat lo de la rialla de conill. ¿Ne portará alguna de cap? ¿Consentirá en ser reemplasat pel qui dicta lleys desde la Porta del Sol?

Poch trigarem a véureho. La ferida oberta, ho diuen tots, es de mort, y no val "aliviar-la". Si 'l curandero no 's converteix sobtadament en metje, cosa difícil, lo malalt, lo partit conservador, té 'ls dias comptats y desapareixerá avans de que reneixi de la cendra 'l partit liberal.

Interessos que no cal nomenar están en joch, y en joch molt perillós. Catalunya no ho ignora, segueix cuidadosa 'l desenrotllo dels fets, y segurament farà 'l que convinga y cuan convinga.

Madrid, 2 Abril 1903.

¡AMUNT LOS CORS!

Si 'l valor que companya naturalment a tot aquell que defensa la veritat y la satisfacció qu' un home sent quant posa lo seu esforç en pró d' una empresa illoable, no fossin

prou pera fernes seguir la nostra campanya contra lo caciquisme de quatre possibileros desahogats, ens farien seguir la felicitacions que de totas parts ens arriban aqueixos dias, y l' interés que 'l públich demostra per nostres escrits, agotant, a las pocas horas d' haver sortit, los números de LO SOMATEN.

Afortunadament, tothom hi va veuent clar, y no hi dubte que 'l cassicat possibilero s'acosta al seu fi. Tothom ho veu que 'ls possibilistas, contant, com contavan, al seu costat, ab un núcleo compacte de partidaris, en sa immensa majoria de la classe mitja y no pochos d' entre l' element obrer, y figurant a las sevas filas homes plens de diners, podian fer molt y molt de bé al nostre poble estimat. Pero no 'l han fet aqueix bé, y és ben segur qu' en lo pecat portarán la penitencia.

Los possibileros no han escullit pera desempenyar càrrechs públichs, ni 'ls més aptes, ni 'ls més dignes, sino que han agafat a gent com lo Pallejá ple de vanitat y de tonterías, a un Amar que ha canviat més casacas políticas que no pas camisas camvia un home endressat, a un Mayner, que tindrà tant bona voluntat com vulguin, pero que no es bo per defensar cap causa por bona que siga perque no sap enraonar, a un Navás botiguer que 's burla de Reus y de tots sos habitants deixant de cumplir sempre que li vé a tom lo que las Ordenansas municipals disposan y a un Briansó, prototipo de polítichs barruts, que podrà ser tant bella persona com vulguin privadament, pero qu' en política ha demostrat possehir un desvergonyiment a prova de bomba. Los possibilistas no han anat a l' Ajuntament a administrar ab interés los bens del poble, no hi han anat sino a buscarhi vots y menjar pe 'ls seus correligionaris, en termes tals, que 'l cuarenta per cent dels empleats municipals son possibilistas, y de que avuy, segons se 'ns diu, corre ja de boca en boca, y fins hi ha alguns xicots que la van a cantar devant de *La Salvadora mitua*, aqueixa canssó:

Si 'm donas lo vot,
te 'n faré sereno,
si 'm donas lo vot,
te 'n faré burot.

Lo poble ja lo va entenet aqueix joch, y perque ho acabi d' entendre, nosaltres no hi hem de perdonar ni temps ni tinta. Contra aqueixos possibileros que 's diuen y creuen amos de Reus, contra aqueixas mitjanias plenas d' orgull, contra aqueixos tontos presumits que han trobat en la política lo desllorigador de la vida, contra aqueixos administradors de pa sucat ab oli, quant no de classe pitjor, contra los vulneradors de la voluntat del poble, contra aqueixos que 's diuen *gubernamentals* y contractan al *amigo del obrero* Lerroux, que avuy s' uneixen ab uns y demà ab altres pera que 'ls ajudin a ficar lo cap a la menjadora, contra aqueixos, hi combaterém dia y nit y ab totas las nostras forsas. Es menester que ho sápigam *Las Circunstancias*: la nostra campanya, no hi va contra la part del possibilisme que honradament creu y practica los seus ideals y, contra los quals, hi combaterém d' altre manera ben diferenta. Nosaltres, als qui combatim y combaterém son a en aqueixos *sus queridos amigos* que 's moren de ganas de sapiguer lo nostre nom quant tant facil los fora coneixel, contra aqueixos que aprop de las elecciones adulan al poble y li passen la mà per l' espatlla y qu' en dia de huelga volen armar un somatent, contra aqueixos falsos deixebles d' en Castelar y del conservador Melquiades Alvarez que, ab tot 'l seu gubernamentalisme, llogan a un àcrata com en Lerroux, y ab ell fan bereuadas y viatges en primera, pera que 'ls obrers los hi agafin ganas de dejar y anar en tercera.

Lo caciquisme sempre es horrorós y degradant, pero ho es molt mes, quant, com aquí Reus, l' eserseix una colleta de negats, tonchos y pretenciosos, d' administradors de nyiqui-nyogu y de republicans de llantó. Aqueix caciquisme si que envileix y degrada, y no l' hem d' aguantar ni un mient mes.

¡Amunt los cors! gaxets. Unimpos tots los

homes que de veritat estimém a Reus, y sacudimnos lo jou del caciquisme possibilero. Ucinmos en forta abrassada y treballém com un sol 'home. Y dins d' aqueixa abrassada, també hi caben, també, los possibilistas de bona fé, que aburreixen tant com nosaltres a tota aqueixa colla de polítichs desvergonyits.

NYICH.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 4 d' Abril de 1903

Naixements
Maria Gran Peire.—Rosa Osso Macip.

Matrimonis
Joan Jaumá ab Rosa Juanpere.

Defuncions
Joseph Maria Perez Martí, 63 anys, R. Miró 4.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Vicens

Sant de demà.—S. Celesti

Surt lo SOL a las 5 h. y 28 m. y 's pon a las 6 h. 20 m.; surt la LLUNA a las 11 h. 32 m. y 's pon a las 1 h. 11 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

Secció Religiosa

Parroquia de la Purissima Sanch

Diumenge de Rams.—Missa a dos quarts de set, a las vuyt y a las dotze. A las nou benedicció de palmas y rams, professó y Ofici ab lo *Pàsio* cantat. A dos quarts de sét de la tarde la R. Congregació de la Purissima Sanch dedicarà l' acostumada funció a la Sexta Paraula que pronuncia desde la creu N. S. Jesucrist, predicant M. Francisco Solé Pyre.

Dimars sant. A las 5 de la tarde Via-cruis.

Dijous sant.—A las 9 Ofici, Comunió general y professó per portar lo S. S. Sagrament al Sagrari. A las 4 de la tarde solemnes *Martinas*. A las 6 Hora Santa, predicant lo M. I. S. D. Anton Cassola, Canonge de la Metropolitana de Tarragona.

Divendres sant.—A las 9 la funció propia del dia. A las 12 sortirá la professó per celebrar la funció de las tres horas d' agonia en la parroquia de S. Pere.

Dissapte sant.—A dos quarts de vuyt benedicció de la Pila baptismal.

Diumenge de Pasqua.—Missa a dos quarts de set, a las 8 y a dos quarts de 10 y a las 12. A las 10 la R. Congregació de la Purissima Sanch celebrarà la comoyadora ceremonia de la Coronació del Senyor, corrent a càrrech de la nena Roseta Juncosa y Vilanova. A las 7 de la tarde se cantarà la Corona dolerosa.

ESPURNAS

Llógica circunstancialera

Respirém; sí, respirém que 'ls nuvols de tempesta s' han tornat boiras d' istin que, al mes debilitig del Sol, s' esfameixen, y ja ab los horitzons del tot nets, podém contemplar la tranquillitat que regna més allá del nostre camp.

Las Circunstancias, l' orgán del Conyent del Carrer de San Salvador, ens ha prestat aquest servey, y nosaltres, que no som dels desagrahits, volém correspondre a tan senyalat favor.

Ho recordarán, tots los qui llegeixin lo periodich republicá gubernamental, que fa una serie de dias que no pretent altre cosa que saber qui escriu LO SOMATEN, mes ben dit,

los autors dels escrits qu' han anat contra determinats ex-possibilistas, y el intentar complaurel, en perjudici dels nostres caps y cossos, are ens surt qu' ell no n' ha de donar cap de nom perque te lo dret a consurnarnos. Pero no té també pera insultarnos? Nô: y per lo tant, ja que cada dia ens recrimina perque ens valém del anonim, la nostra llógica ens diu que, lo qui 'ls escriu aquells insults devía de comensar per no incorre en la mateixa falta.

Encara, que com diu molt bé lo periodich circunstanciero, aquí tots ens coneixém y sabém cada hú lo que val.

Lo que posavam en dupte, es que la seva llógica pogués arribar al extrém de posar en ridicul als mateixos a qui vol defensar; perque sortir are dihent que sols demanava los nostres noms perque los seus correligionaris sapiguessin a qui havian de despreciar ó escupir (brut!), es donar a entendre que 'ls correligionaris no tenen medis ni valor pera averiguarho, y vaja, nosaltres en tot y esser enemichs seus, no 'ls considerém tan pobres d' esperit, especialment a un d' ells, lo *Candidat*, donchs de ser aixís, probaría que'l partit 'l ha votat per pura conveniencia y per falta d' altre. ¡Bons amichs y correligionaris te 'l senyor Mayner!

Més no es tot lo bó de *Las Circunstancias*, aixó sol.

Ahir s' enfadava perque nosaltres no li hem contestat, assegurant qu' era perque careixiam d' arguments, y avuy surt manifestant que nosaltres ens hem cregut que sosteniam ab ella polèmica, cosa que no pot esser, afegeix, perque lo fanch que hem llenstat, ha vingut a caure en nostras enmascaradas caras.

La contradicció ens ha fet riurer de valent; perque 's necessita frescura y estar convenuts de que ningú es llegeix, pera fer aitals afirmacions.

Y prou: perque en respostas se pert miserablement lo temps, y nosaltres lo necessitem massa: primer pera treballar en lo que 'ns dona utilitat, y segon, perque tot l' espay que 's dedica a la resposta ens fa falta: pera dedicar lo a las *ponsellas del jardí humà*, que son las qui donaran vida, durant molt temps, a las *Espurnas*, y se 'ns podrián queixar ab raho, al veure que son postergadas per una gent tan desacreditada com los ex-possibileros.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 4 d' Abril de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneroide	Gran d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel.
9	756	68			Ras
15	757	55		8	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	24	7	13	O.		
15	23		20	O.		

CRONICA

Sessió del Ajuntament

Presidida pel senyor Alcalde don Eurich Oliva, celebrá abans d' ahir la sessió ordinaria la Corporació Municipal, ab asistencia dels regidors senyors Briansó, Vergés, Alimban, Casagualda, Hugnet, Serra, Artés, Borrrell, Pamies, Sedó, Roca, Rovira, Mayner y Mas.

Se llegí l' acta de la anterior que quedá aprobada.

Se doná compte de que los B. O. de la present setmana no portavan ras d' interés pera la Corporació.

Lo Consistori quedá enterat d' una comunicació del Exm. senyor don Félix Suárez Inclán participant haver rebut de mans del se-

nyor tinent d' Alcaide don Ramón Pallejá, l' artística caixa de plata contenint lo pergami nomenantlo fill adoptiu d' aquesta ciutat, donant las gracias per tal distinció y oferintse cumplidament.

Preguntá lo senyor Borrell si l'Ajuntament havia designat a dit senyor per fer l' entrega, contestantli lo senyor Casaguala, com autor que oportunament sigué de la proposició, que havent tingut noticia de que alguns senyors regidors anavan a Madrid, era la ocasió propícia de que un d' aquests sigúes lo portador de dit títol, idea a la que assentí l' actual Alcalde y altres senyors regidors, haventse designat al senyor Pallejá creyent ferho millor d' aquest modo que no per correu ó ferrocarril com encarrach, autorisantlo al efecte per medi d' un ofici companyatori, a quinas manifestacions doná sa conformitat la Presidencia, quedant satisfet lo senyor Borrell de dites explicacions.

Se llegí una instancia del Director del periódico local El Notariado solicitant del Ajuntament los hi cedeixi lo saló d' actes de l' antiga Audiencia pera celebrar en ell lo congres de notaris, convocat pera la época de la obertura de las Cortes.

A petició del senyor Briansó se acordá accedir a lo demanat sens necessitat de ematre dictamen la Secció de Govern.

Se doná compte de que durant lo plasso pera la admissió de sollicituts optaat a la plassa de conserje del matadero s' havian presentat las de don Anton Blasi Font, don Joseph Vives Cavaller, don Anton Gabiñau Farigola y don Anton Escolá Mayor, passant a la secció d' Hisenda pera son dictamen.

De la Secció de Foment se aprobaren los dictámens autorisant a don Joan Combellas Casas para reformar la casa número 75 del carrer de Castelar, a don Joan Guinjoan Martí para lo mateix a la casa del carrer de Sant Jaume número 24, y a don Paz Agulló Liorens para colocar un rótul anunciador en una de las casas del carrer de Llovera.

S' aprobaren los comptes de particulars. Y no haventhi altres assumptos de que tractar s' aixecá la sessió.

L' altre dia deyam que no sabiam fer calendaris; pero avuy ens sentim zaragozanos y aném a fer un pronóstich qu' estém segurs que no fallará.

Entre ls que solicitan la plassa de Conserje del Escorxador, hi figura lo senyor Gabiñau. Doncs bé, nosaltres pronostiquém que, la tallada del Escorxador, será pel senyor Gabiñau. Y sinó al tiempo...

Y consti que no ns hi oposém al nomenament del senyor Gabiñau. Al contrari, ens sembla molt bé, perquè creyém que aqueix senyor, com va fer l' Ardiñ quant lo varen nomenar de «La Caridad», deixarà la política, y dedicarà todas sus energias al engrandecimiento y florecimiento del Matadero, y vaija, sempre será un redentor del pueblo soberano menos.

A las vehinas platjas de Salou se hi fará aquesta tarde l' acostumat tiro de colom, a quin objecte sortirà lo traivia a dos quarts de tres y s' despatxarán bitllets al preu de 55 céntims aná y vindre.

A la recreativa societat «El Alba» se posaràn en escena aquesta nit lo drama catalá en tres actes y en vers, titulat «Lo port de salvació».

Acabarà la festa ab lo ball de costum.

Ahir vespre, obri las portas al públich, un non establiment de begudas y cerveceria que don Jaime Salvat acaba d' instalar al carrer de Seminaris, número 36.

Está montat a gran altars y es d' istil modernista, ab un bonich y ben acabat mostrador de marbres de diferents colors que acredita novament los tallers de nostres amichs, Vda. y fills de A. Anqué ahont ha sigut construhit, corrent a cárrech de don Joan Vidal y

don Antoni Clarassó l' ornament de fusteria y pintura respectivament.

Al objecte evitar los innumerables abusos de qu' eran objecte ls terrenes vehins al Salt, per part de las moltas collas que de diferents punts hi acostuman anar a disfrutar de la frescura d' aquell punt, sembla que ls propietaris tractan de vedarlos pera evitar d' una vegada que s' repeteixin més los perjudicis que l' poch escrupulosos los hi ocasionan.

Avuy tarde y nit en lo Teatre Fortuny se representará per última vegada en la present temporada l' aplaudida comedia de Mágica «Los polvos de la madre Celestina».

Hem rebut un atent B. L. M. del coronel del regiment de Dragons de Montesa de guarnició en aquesta ciutat, convidantnos a la missa de campanya, que se celebrarà avuy a las onze del matí, al objecte de solemnisar l' acta de jura de bandera per reclutas de dit regiment.

Agrahim l' invitació.

Aquesta nit a la recreativa societat «La Palma» se posaràn en escena lo poema dramátich en tres actes y en vers, denominat «La Banda de Bastardía», acabarà la funció ab l' acostumat ball.

En lo sorteig extraordinari de la Loteria Nacional que s' ha de celebrar a Madrid lo dia 11 del actual consta de 13.000 billetes al preu de 250 pessetas cada un dividits en décims de 25 pessetas. Los premis serán en número de 650, important 2.275.000 pessetas.

Se posaràn en escena a la recreativa societat «El Brinco», aquesta nit, la comedia en un acte y en prosa titulada «Lo secret de la neboda», la aplaudida sarsuela en un acte y en prosa, anomenada «Chateau Margaux», y la chistosa comedia en un acte y en prosa titulada «Basta de Suegros»; acabarà la funció ab l' acostumat ball.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1015.59.

Un dels aconteixements mes notables d' aquests temps, es l' invent del «Procediment Indio» del apotecari Pascual, exquisit producte que toona ls cabells blancs del color que s' han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes minim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.^a. BARCELONA

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut ventsut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, «Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCL

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals Ha trasladat son despatx a la cambla de Sant Joan, número 30-3er. TARRAGONA

Secció comercial

BOLSI DE REUS Carrer Montecols, 27 Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir. Interior 76'17 Cubas del 68 Colonial — Cubas del 90

Orenses 34'— Amortisable 96'87 Norts 62'90 Ob. 5 p % Almansa 104'12 Alicants 97'10 Id. 3 p % Fransas 59'50 Vitalici V. — Id. 3 p % Orense 53'62 PARIS MADRID Exterior — Interior 76'20 DE GIROS — Paris 35'25 Londres 34'05 TELEGRAMA DE PARIS Exterior. 88'05 Portugúes 31'80 Rio Tinto. 12'41 Norts. 221'— Alicants 341'— Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

J. MARSANS ROF Y FILLS REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ Carrer Santa Ana, 19. Catisació a Barcelona a las 16 d' ahir

Interior 76'15 BARCELONA Amortisable 5 p % 96'90 Francs 35'20 Colonial — Lliuras 34'05 Mercantil — MADRID Norts 62'90 Interior 76'20 Alicants 97'15 Francs 34'80 Orenses 34'— PARIS Obs. Fransa 2 1/4 — Exterior 87'90 Id. Almansa 5 0/0 104'25 Nortes 222' Id. Id. ayg — Alicants 342' Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valores. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS Ops. Diner Paper Londres 90 dij ' 33'50 ' 6/ ' ' ' ' 8 dij ' ' ' ' ' vista. ' ' ' ' 34'— Paris 90 dij. ' ' ' ' ' 8 dij. ' ' ' ' ' vista. ' ' ' ' ' 34'60 Aix 8 0/0 ' ' ' ' Amberes 90 dij. ' ' ' ' Marsella 90 dij. ' ' ' ' ' 8 dij. ' ' ' ' ' 4 vista. ' ' ' ' Perpignan 90 dij. ' ' ' ' ' 8 dij. ' ' ' ' Hamburgo 90 dij. ' ' ' ' ' 8 dij. ' ' ' ' ' vista. ' ' ' ' Cambi anterior de Valors locals Diner. Paper. Oper.

645 Gas Reusense. 550 Industrial Farinera. Banch de Reus de Descomptes y Prestams. 740 Manufacturera de Coton. 100 C. Reusense de Trans. 27'50 C.^a Reusense de Trans. privilegiadas 5 per 100. 510 Electra Reusense. Manicomí de Reus.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA VACAS SUISSAS HORT DE PAU ABELLÓ Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLÍNICA DE MASSATJE DE P. DURÁN, METJE-CIRUJIA Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al delà Presó.— Reus. Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents: Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lumnat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc. Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotria, Tremolor en las mans dels escribents, etc. Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepátichs, etc.

SE VEN lo café de la Societat «La Serpentina», por tindrer de trasladá dita Societat.

AVIS IMPORTANT Donya Maria Gavalda Caparó, professora en parts, aprobada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a cuantas personas desitjin probar sa inteligencia. A mes de tindrer una gran práctica y notabilitat en parts, s' ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia atquirida en companyia de diferents especialistas de Barcelona. Consulta tots los dias de 1 a 3 tarde Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

OBRA NOVA FLORESCENCIA Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensí Güell. 2 PESSETAS De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús. B. SANTOS Y VALL Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci. Alcalá, 1 10, 2n. dta.—MADRID.

DIVERSIONS PÚBLICAS **TEATRO FORTUNY** Companyia de vers y ball **MONROC-ZUBIELQUI** Brillant cos de ball baix la direcció de la célebre bailarina dels teatros Real de Madrid y Liceo de Barcelona donya Amalia Monroc. GRAN FUNCIO PERA AVUY Tarde y Nit últimas representacions de la renombrada comedia de Mágica, titulada «Los polvos de la Madre Celestina». Tarde a las 8.—Nit a las 9 en punt. Preus diaris Palcos plateas sense entrada, despatx 10 pessetas, contaduria 11.—Palcos primer pis sense entrada 8 d. y 9 c.—Palcos segon pis sense entrada 4 d. y 450 c.—Sillo de plateas ab entrada 2 d. y 25 c.—Butaca de primer pis ab entrada 1'75 d. 2 c.—Llnets de segon pis ab entrada 1'25 d. y 1'50 c.—Entrada a localitat 75 céntims.—Entrada al paradís 50 idem. L' impost del timbre a cárrech del públich. IMP. CARRERAS Y VILA

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 " Exprés 7'05 " " 9'14 " "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 8'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Ombs. 12'35 " " 5'32 " "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 " "
 " Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 " Exprés 9'44 nit " 3'01 " "
 " Merc. 8'36 trde. " 11'54 nit.
 " " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7 " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 " "
 " " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 " Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. " " 1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 " "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 7'48 " "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1' " "
 " Mixto 5'08 " " 5'46 " "
 " " 8 " " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMIC

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí a las 4:10 i 10:— A la tarde a las 2:47.—4:15.

Sortidas de Salou: al matí a las 4:56.— 11:04. A la tarde a las 5:32 y 7:40.

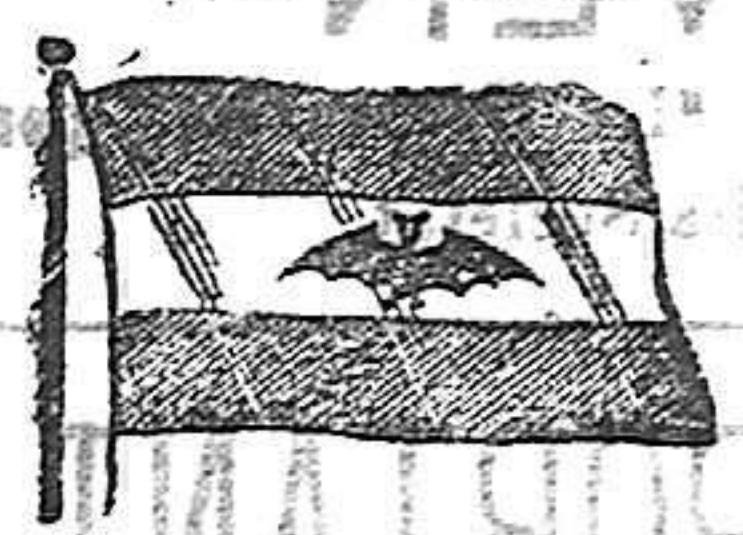
FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA

VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA

Surtidas ficsas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum eléctrica

Se atmetpa ssatje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nàpols, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: DON ROMAN MUSOLAS, carrer de Apodaca, 38.— Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han convensut y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confts anti-venéreos y para ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas: mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES D' ABRIL DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 d' Abril directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés

ALGERIE

Consignataris a Barcelona, Ripot y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS
 Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonedras bera camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreias, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.
 Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.
PREUS REDUHITS

LAGRESHAM

COMPANIA INGLESA
 de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
 FUNDADA L'ANY 1848
 Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas
 La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lleys fiscals vigenis com garantia per los seus assegurats a Espanya.
 Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
 Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
 A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo

THE COSMO S EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

Unica casa productora pera la exportació a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuen dirijirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
 Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

Estómago Hígado
 CÁLCULOS REBELLDES

ELIXIR VERDI

THE COSMO S EN C. BARCELONA

PREU 2 PESETAS

Certificat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Ver-gel, districte de Denia.
 Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingat molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, conseqüéncia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdnas de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.
 Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.
 Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients.
 Joseph Muñoz, metge cirugía.
 Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESETAS
 Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.